

SINTEZA

Pe marginea proiectului documentației de licitație privind oferirea statutului de producător eligibil mare

12 decembrie 2025.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Demers 1	1.	1. La art. art. 19.1 lit. a), după sintagma „eligibilitatea Investitorului”, propunem completarea cu textul „, criteriile de admisibilitate”, pentru a delimita clar cerințele minime obligatorii de cele care țin de capacitatea și calificarea Investitorului.	Se acceptă. au fost efectuate modificările
	2.	2. Cu referire la pct. 25.6, constatăm că formularea actuală nu este suficient de clară și poate genera interpretări contradictorii în practică. Textul prevede că, în cazul Investitorului declarat câștigător admis pe baza unei Foi de parcurs, Garanția pentru Ofertă se reține simultan cu Garanția de bună execuție și se menține valabilă până la confirmarea obținerii tuturor documentelor din Foaia de parcurs. Totuși, menționăm următoarele aspecte problematice: • Conform practicilor internaționale și regulilor standard privind garanțiile bancare, odată ce contractual este semnat și Garanția de bună execuție a fost furnizată, Garanția pentru Ofertă își încetează automat valabilitatea și nu poate continua să producă efecte juridice.• Modelul de Garanție pentru Ofertă anexat documentației prevede o dată fixă de expirare, ceea ce face imposibilă menținerea acesteia „continuă, irevocabilă și necondiționată” până la îndeplinirea etapelor din Foaia de parcurs, întrucât acestea pot depăși data de expirare prestabilită.	Nu se acceptă. Această prevedere era inclusă și în cadrul primei licitații. este o cerință suplimentară pentru a responsabiliza investitorul.

	• O astfel de cerință ar crea un risc contractual disproporționat pentru investitori și ar putea conduce la refuzul instituțiilor financiare de a emite garanții în condițiile solicitate. În sensul celor evocate recomandăm revizuirea pct. 25.6 în sensul alinierii cu practicile bancare standard și cu arhitectura garanțiilor prevăzute în documentația de licitație, astfel încât: • Garanția pentru Ofertă să expire la data semnării contractului și prezentării Garanției de bună execuție; • Responsabilitățile aferente Foi de parcurs să fie acoperite, dacă este necesar, printr-un instrument separat, cu condiții clare și previzibile, agreeate în contract și acceptate de instituțiile emitente.	
3.	3. La art. 35.1 lit. h), propunem următoarea redacție, menită să asigure o verificare clară și obiectivă a experienței Investitorilor: „Investitorul trebuie să aibă experiență în dezvoltarea și operarea unei/unor centrale electrice eoliene cu o capacitate instalată de cel puțin 50% din capacitatea ofertată, pe baza unei singure centrale. Pentru a Evita orice dubiu, această cerință nu poate fi îndeplinită prin agregarea capacităților mai multor centrale eoliene.”.	Nu se acceptă, o astfel de cerință ar limita competitivitatea procesului de licitație.
4.	4. La art. 40.1, având în vedere importanța maturității proiectelor și necesitatea de a evita procedurile bazate pe proiecte speculative, propunem ajustarea structurii secțiunilor, astfel, ca urmare, trimiterile la secțiunile 37–39 se vor substitui cu secțiunile 38–39. Terenurile necesare pentru amplasarea centralei ar trebui să constituie o cerință obligatorie de calificare, nu un element al foii de parcurs, care poate fi obținut ulterior adjudecării.	Nu se acceptă. Oferirea posibilității de a veni cu foaie de parcurs pentru aviz de racordare, poate implica că după obținerea avizului de racordare centrala să nu se afle exact în locul planificat inițial, având în vedere că o soluție de racordare poate fi mai avantajoasă într-o altă locație decât în cea preconizată inițial. Respectiv, stabilirea drept criteriu obligator de deținere a terenului la etapa inițială în lipsa unui aviz de racordare poate crea dificultăți neîntemeiate investitorului.

5.	6. Propunem excluderea art. 44.3. În condițiile în care licitația permite participarea cu proiecte în stadiu incipient, în lipsa unor proiecte tehnice definite și cu un plafon de preț deja foarte redus, precum și obligația suplimentară privind instalarea capacităților de stocare, examinarea prețului neobișnuit de scăzut devine o obligație esențială a Comisiei de licitație și nu ar trebui făcut obiectul unei excepții.	Comisia de licitație conștientizează riscurile care pot apărea în cazul unor proiecte la stadiul incipient și dispune de toate instrumentele necesare, stabilite prin această documentație de licitație să solicite explicații de la investitor în cazul apariției unor dubii rezonabile cu privire la un preț neobișnuit de mic. nu se acceptă propunerile formulate deoarece existența acestora ar putea fi utilizate de unii investitori drept pentru a contesta deciziile Comisiei.
6.	7. Cu referire la Anexa 5 – Formularul model al garanției pentru ofertă menționăm următoarele: Potrivit proiectului, Potrivit proiectului, banca emitentă „se obligă irevocabil să transfere în contul indicat de către Ministerul Finanțelor garanția bancară, în termen de 15 zile calendaristice de la depunerea primei solicitări conforme în scris de către Beneficiar prin Comisia de licitații”. Având în vedere că Beneficiarul garanției este Guvernul, plata se va efectua în contul indicat de acesta în cererea de executare a garanției. Prin urmare, dacă se menține redactarea actuală, este necesar ca textul garanției să conțină explicit contul în care urmează să fie efectuată plata, pentru a evita interpretări sau solicitări ulterioare de clarificare. Sintagma „prin Comisia de licitații” nu este clară din punct de vedere operațional. Nu rezultă dacă cererea de executare este transmisă de Beneficiar sau de Comisia de licitații în numele acestuia. Pentru a evita interpretările diferențiate, se recomandă fie:	Se acceptă.

		– indicarea expresă, în text, a entității autorizate să înainteze cererea (ex.: Ministerul Finanțelor / Guvernul), sau – eliminarea completă a sintagmei „prin Comisia de licitații”, întrucât aceasta generează ambiguități și nu corespunde practicilor standard privind executarea garanțiilor bancare.	
	7.	Totodată, potrivit anexei, această garanție este în vigoare până în data de [180 de zile după termenul limită de depunere a Ofertelor, sau după caz, până la depunerea tuturor actelor, conform graficului specificat de către Investitor în Foaia de parcurs. Menționăm că, valabilitatea garanției trebuie să fie stabilită fie printr-o dată calendaristică exactă, fie printrun eveniment clar determinabil și controlabil de bancă, conform practicilor bancare standard. Formularea actuală — care condiționează expirarea garanției de „depunerea tuturor actelor” conform unui grafic individual al Investitorului — este neclară, imposibil de verificat de către bancă și, în consecință, neacceptabilă pentru emiterea unei garanții bancare. Astfel, propunem excluderea textului „sau după caz, până la depunerea tuturor actelor, conform graficului specificat de către Investitor în Foaia de parcurs”. Astfel, garanția ar trebui să prevadă exclusiv un termen de expirare fix, determinat expres în text.	Nu se acceptă. Valabilitatea garanției pentru ofertă poate să difere de la caz la caz, având în vedere că un investitor poate sau nu veni cu o foaie de parcurs.
Demers 2.	1.	Se propune denumirea nouă a documentului: DOCUMENTAȚIA DE LICITAȚIE cu privire la acordarea statutului de producător eligibil mare pentru investitorii care dezvoltă centrale electrice eoliene terestre (onshore), cu o capacitate sprijinită de până la 170 MW cu obligațiunea suplimentară de a instala în piața liberă o capacitate minimă de stocare a energiei electrice de 0,25 MWh pentru fiecare MW din capacitatea sprijinită a centralei electrice eoliene Se propune denumirea nouă a documentului: DOCUMENTAȚIA DE LICITAȚIE cu privire la acordarea statutului de producător eligibil mare pentru investitorii care dezvoltă centrale electrice eoliene terestre (onshore), cu o capacitate sprijinită de până la 170 MW cu obligațiunea suplimentară de a instala în piața liberă o capacitate minimă de stocare a energiei electrice de 0,25 MWh pentru fiecare MW din capacitatea sprijinită a centralei electrice eoliene	Nu se acceptă. Propunerea de modificare a denumirii nu este oportună. Ori, introducerea în denumire a sintagmei „piața liberă” va crea același nivel sau și mai mare de incertitudine pentru investitori. Mai jos Documentația stabilește cum va fi tratată Bateria.

	2. Instalație de stocare și/sau „BESS” înseamnă, în sensul Documentației de licitație și fără a aduce atingere definiției prevăzute de Legea nr. 164/2025 privind energia electrică, o instalație de stocare a energiei electrice (baterie) care este tratată ca un singur Proiect împreună cu una sau mai multe Centrale electrice, în cadrul unei singure oferte și de către o singură entitate ofertantă. Proiectul poate avea una din următoarele configurații: (a) configurație pe același amplasament — în care Centrala electrică și Instalația de stocare sunt situate pe același amplasament propus, sunt conectate în spatele aceluiași punct de racordare la rețea și pot utiliza același acord de racordare; sau (b) configurație separat fizic — în care Centrala electrică și Instalația de stocare sunt situate pe amplasamente diferite, au puncte de racordare la rețea separate și acorduri de racordare separate, dar sunt agregate și prezentate ca un singur Proiect în cadrul licitației (incluzând, după caz, posibilitatea agregării pe piața liberă cu alte centrale electrice prin intermediul dispozitivelor de evidență comercială a energiei electrice). Pentru a evita orice dubiu, în configurația descrisă la lit. (a) se vor prevedea dispozitive de măsurare separate pentru Centrala electrică și pentru Instalația de stocare, cu condiția ca fiecare dintre acestea să fie dotate cu puncte distincte de evidență comercială a energiei electrice (mai multe detalii sunt disponibile în Anexa nr. 7). Pentru a asigura o claritate mai mare, se propune completarea definiției Instalație de stocare, prin specificarea faptului că aceasta poate fi instalată la o centrală electrică deja existentă funcțională pe piața liberă, fie cu evidență comună, fie cu evidență separată. De asemenea, este necesar de avut în vedere că la pct. 36.2 apare noțiunea BESS, care este utilizată ulterior și în anexă. Pentru coerență și corectitudine terminologică, ar fi recomandabil ca această noțiune să fie definită încă de la început, în secțiunea de termeni.	Se acceptă. A fost inclusă modificarea.

3.	4.2 Pentru a evita orice dubiu, este eligibil pentru suport la preț fix în cadrul CAEE și/sau CfD doar energia electrică generată de Centrala/Centralele electrice aparținând aceluiași Proiect și livrată direct în rețea la punctul(e) de contorizare comercială aferent(ă) acelei/unuia dintre Centrale. Instalația de stocare este plasată într-un grup de echilibrare separat față de grupul de echilibrare al Centralei electrice. Instalația de stocare poate să se alimenteze din rețea sau să funcționeze pe baze comerciale pe piața liberă, inclusiv prin mecanisme de agregare cu alte centrale (cu evidență comună sau separată). În orice caz, energia electrică introdusă în rețea prin descărcarea Instalației de stocare nu va beneficia de suport la preț fix în cadrul CAEE sau CfD. Se va asigura contorizare și evidență comercială separate pentru producția Centralei electrice și pentru încărcarea/descărcarea Instalației de stocare, precum și puncte comerciale de evidență distincte pentru fiecare, conform prevederilor Anexei nr. 7. Pentru a asigura un înțeles mai clar, se propune corectarea conținutului pct. 4.2 și reflectarea faptului că una dintre soluțiile de conformare la cerințele documentației de licitație poate fi implementarea, în cadrul aceluiași proiect, a unei instalații de stocare. Aceasta, pe lângă cele deja prevăzute, poate fi racordată fie separat, fie adițional la una dintre centralele existente și funcționale, cu posibilitatea de realizare a racordării printr-o evidență comună sau printr-o evidență separată. Instalația de stocare este destinată funcționării în piața liberă, fie pentru diminuarea dezechilibrelor, fie pentru operarea ca entitate de echilibrare distinctă sau pentru desfășurarea altor operațiuni comerciale permise.	Se acceptă parțial, pentru evitarea unor interpretări grșite, a fost redactat pct. 4.2 care face trimitere la anexa 7 care descrie clar cum este tratată bateria de stocare. 4.2. Pentru a evita orice dubiu, numai energia electrică generată de Centrala (Centralele) electrică (electrice) aparținând aceluiași Proiect este eligibilă pentru suport la preț fix în cadrul CAEE sau în cadrul CfD. Instalația de stocare va tratată în modul în care se specifică în Anexa nr. 7 a prezentei Documentație de licitație.
4.	Punctele 7.1 lit. b) și 7.3 generează neclarități de interpretare, în special în ceea ce privește situația unui asociat unic care deține 100% din capitalul social al două întreprinderi. Nu este clar dacă, pentru a participa la licitație cu două oferte (câte una din partea fiecărei întreprinderi), acesta trebuie să se prezinte în calitate de consorțiu sau dacă este permisă participarea separată a celor două întreprinderi, fiecare cu propria ofertă. Se propune completarea acestor două puncte cu o explicație suplimentară, care să clarifice expres modalitatea admisă de participare în astfel de cazuri.	Nu se acceptă. Versiunea actuală a documentației de licitație descrie clar toate situațiile pentru apariția conflictelor de interese. Cazul în care un Investitor participă la licitație cu mai multe oferte prin intermediul societăților sale de

			proiect (întreprinderile fiică(nu este considerat conflict de interese.
5.	15.2. În cerere, Investitorul prezintă informațiile generale, capacitatea Centralei electrice în raport cu care se solicită oferirea statutului de Producător Eligibil Mare și a Instalației de stocare, și care demonstrează respectarea Criteriilor de admisibilitate din Secțiunea 35 prin prezentarea documentelor justificative de la pct. 35.2 din Secțiunea 35 din prezenta Documentație de licitație. Având în vedere că este deja cunoscut faptul că licitația este inițiată pentru un anumit tip de tehnologie – respectiv wind –, se propune excluderea frazei „inclusiv tehnologia de producere”, deoarece aceasta devine redundantă și poate crea confuzii.		Nu se acceptă. Nu va fi dificil ca investitorul să prezinte încă o dată tehnologia de producere.
6.	25.1. Investitorul va include în dosarul cererii o Garanție pentru Ofertă în valoare de 249,61 lei moldovenești/kW pentru Capacitate ofertată a centralei electrice Se propune redactarea pct. 25.1 pentru a avea claritate faptului că Garantia de Oferta se refera la capacitatea centralei electrice și evita posibile interpretari la capacitate sumara a centralei si instalației de stocare		Se acceptă. A fost inclusă modificarea.
7.	36.4.Documente justificative d) Documentația tehnică și/sau conformitatea cu standardele sau schemele internaționale recunoscute referitoare la securitatea sistemelor informatice și de control industrial și/sau certificate internaționale de securitate cibernetică, care să confirme că sistemele utilizate sunt conforme și îndeplinesc cel puțin cerințele ce țin de confidențialitatea și restricționarea fluxului de date, integritatea accesului, autentificarea și accesul securizat la sistem. În situația în care echipamentele principale nu fac obiectul certificării conform unui standard specific, Investitorul este în drept să prezinte documente sau măsuri tehnice echivalente, care demonstrează un nivel adecvat de securitate cibernetică, în conformitate cu cerințele Codului rețelelor electrice și cu practicile internaționale acceptate. IEC 62443 sau directiva Uniunii Europene NIS 2 nu este standart obligatoriu in Republica Moldova, având rol de referință pentru alinierea la bune practici		Se acceptă parțial A fost modificat pct. 36.2 36.2. Sistemele de monitorizare, control și comunicare ale Centralei electrice și ale Instalației de stocare (inclusiv centrul de control al centralei, invertoarele, centrul de control al instalației de stocare, SCADA și punctele de acces) vor respecta mecanisme robuste de securitate cibernetică, care să asigure protecția infrastructurii

	internaționale în protecția sistemelor critice, respectiv nu poate fi impusă investitorilor ca o obligație să prezinte careva act justificativ. Adicional la nivel mondial avem și alte stanfarde aferente securității sistemelor informatice. Introducerea acestui punct ar putea limita participarea la licitație a producătorilor de top care au certificate similare la nivel internațional și nu la nivel european. Prezentarea de documente sau măsuri tehnice echivalente, care demonstrează un nivel adecvat de securitate cibernetică, în conformitate cu cerințele Codului rețelelor electrice și cu practicile internaționale acceptate ar fi suficient.	critice. Ofertantul va demonstra alinierea la cerințele Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și a cadrului normativ subsecvent, asumându-și capacitatea tehnică de actualizare a sistemelor (software și firmware) pentru a asigura conformitatea continuă și, după caz, ajustarea retroactivă la eventualele modificări ale cerințelor naționale de securitate.
8.	Anexa 7 pct. 1.4. Instalația de stocare poate fi: a) amplasată împreună cu centrala electrică în spatele unui singur punct fizic de conectare la rețea cu condiția separării evidenței comerciale; b) să aibă amplasamente separate și puncte de racordare la rețea diferite de cele ale Centralei electrice (în cazul în care Centrala electrică și Instalația de stocare sunt situate în amplasamente diferite, cu puncte de racordare la rețea separate, acorduri de racordare separate, dar sunt totuși agregate și prezentate ca un singur Proiect în cadrul licitației); c) să aibă amplasamente separate și puncte de racordare la rețea diferite de cele ale Centralei electrice, fiind atașate la una din centralele existente în piața liberă asociată la o evidență comercială comună sau separată: în toate cazuri formând un singur Proiect în cadrul unei singure Oferte și al unui singur Producător Eligibil Mare, în conformitate cu Documentația de licitație. Se propunerea de adaugat corecția în conținutul Anexei 7 pct.1.4 care se refelecte clar faptul că Instalația de stocare este un angajament adițional pentru un investitor care participă în licitație și aceasta instalație de stocare poate fi poziționată în orice loc importnat să corespundă capacității minime stabilite în Documantația de licitatie.	Se acceptă. Prevederile actuale din Documentație permit acest lucru.

Demers 3.	1. Se propune denumirea nouă a documentului: DOCUMENTAȚIA DE LICITAȚIE cu privire la acordarea statutului de producător eligibil mare pentru investitorii care dezvoltă centrale electrice eoliene terestre (onshore), cu o capacitate sprijinită de până la 170 MW cu obligațiunea suplimentară de a instala în piața liberă o capacitate minimă de stocare a energiei electrice de 0,25 MWh pentru fiecare MW din capacitatea sprijinită a centralei electrice eoliene Se propune denumirea nouă a documentului: DOCUMENTAȚIA DE LICITAȚIE cu privire la acordarea statutului de producător eligibil mare pentru investitorii care dezvoltă centrale electrice eoliene terestre (onshore), cu o capacitate sprijinită de până la 170 MW cu obligațiunea suplimentară de a instala în piața liberă o capacitate minimă de stocare a energiei electrice de 0,25 MWh pentru fiecare MW din capacitatea sprijinită a centralei electrice eoliene	Propunerea de modificare a denumirii nu este oportună. Ori, introducerea în denumire a sintagmei „piața liberă” va crea același nivel sau și mai mare de incertitudine pentru investitori. Mai jos Documentația stabilește cum va fi tratată Bateria.
	2. Instalație de stocare și/sau „BESS” înseamnă, în sensul Documentației de licitație și fără a aduce atingere definiției prevăzute de Legea nr. 164/2025 privind energia electrică, o instalație de stocare a energiei electrice (baterie) care este tratată ca un singur Proiect împreună cu una sau mai multe Centrale electrice, în cadrul unei singure oferte și de către o singură entitate ofertantă. Proiectul poate avea una din următoarele configurații: (a) configurație pe același amplasament — în care Centrala electrică și Instalația de stocare sunt situate pe același amplasament propus, sunt conectate în spatele aceluiași punct de racordare la rețea și pot utiliza același acord de racordare; sau (b) configurație separat fizic — în care Centrala electrică și Instalația de stocare sunt situate pe amplasamente diferite, au puncte de racordare la rețea separate și acorduri de racordare separate, dar sunt agregate și prezentate ca un singur Proiect în cadrul licitației (incluzând, după caz, posibilitatea agregării pe piața liberă cu alte centrale electrice prin intermediul dispozitivelor de evidență comercială a energiei electrice). Pentru a evita orice dubiu, în configurația descrisă la lit. (a) se vor prevedea dispozitive de măsurare separate pentru Centrala electrică și pentru Instalația de	Se acceptă. A fost inclusă modificarea.

	stocare, cu condiția ca fiecare dintre acestea să fie dotate cu puncte distincte de evidență comercială a energiei electrice (mai multe detalii sunt disponibile în Anexa nr. 7). Pentru a asigura o claritate mai mare, se propune completarea definiției Instalație de stocare, prin specificarea faptului că aceasta poate fi instalată la o centrală electrică deja existentă funcțională pe piața liberă, fie cu evidență comună, fie cu evidență separată. De asemenea, este necesar de avut în vedere că la pct. 36.2 apare noțiunea BESS, care este utilizată ulterior și în anexă. Pentru coerență și corectitudine terminologică, ar fi recomandabil ca această noțiune să fie definită încă de la început, în secțiunea de termeni.	
3.	4.2 Pentru a evita orice dubiu, este eligibil pentru suport la preț fix în cadrul CAEE și/sau CfD doar energia electrică generată de Centrala/Centralele electrice aparținând aceluiași Proiect și livrată direct în rețea la punctul(e) de contorizare comercială aferent(ă) acelei/unuia dintre Centrale. Instalația de stocare este plasată într-un grup de echilibrare separat față de grupul de echilibrare al Centralei electrice. Instalația de stocare poate să se alimenteze din rețea sau să funcționeze pe baze comerciale pe piața liberă, inclusiv prin mecanisme de agregare cu alte centrale (cu evidență comună sau separată). În orice caz, energia electrică introdusă în rețea prin descărcarea Instalației de stocare nu va beneficia de suport la preț fix în cadrul CAEE sau CfD. Se va asigura contorizare și evidență comercială separate pentru producția Centralei electrice și pentru încărcarea/descărcarea Instalației de stocare, precum și puncte comerciale de evidență distincte pentru fiecare, conform prevederilor Anexei nr. 7. Pentru a asigura un înțeles mai clar, se propune corectarea conținutului pct. 4.2 și reflectarea faptului că una dintre soluțiile de conformare la cerințele documentației de licitație poate fi implementarea, în cadrul aceluiași proiect, a unei instalații de stocare. Aceasta, pe lângă cele deja prevăzute, poate fi racordată fie separat, fie adițional la una dintre centralele existente și funcționale, cu posibilitatea de realizare a racordării printr-o evidență comună sau printr-o evidență separată.	Se acceptă parțial, pentru evitarea unor interpretări grșite, a fost redactat pct. 4.2 care face trimitere la anexa 7 care descrie clar cum este tratată bateria de stocare. 4.2. Pentru a evita orice dubiu, numai energia electrică generată de Centrala (Centralele) electrică (electrice) aparținând aceluiași Proiect este eligibilă pentru suport la preț fix în cadrul CAEE sau în cadrul CfD. Instalația de stocare va tratată în modul în care se specifică în Anexa nr. 7 a prezentei Documentație de licitație.

	Instalația de stocare este destinată funcționării în piața liberă, fie pentru diminuarea dezechilibrelor, fie pentru operarea ca entitate de echilibrare distinctă sau pentru desfășurarea altor operațiuni comerciale permise.	
4.	Punctele 7.1 lit. b) și 7.3 generează neclarități de interpretare, în special în ceea ce privește situația unui asociat unic care deține 100% din capitalul social al două întreprinderi. Nu este clar dacă, pentru a participa la licitație cu două oferte (câte una din partea fiecărei întreprinderi), acesta trebuie să se prezinte în calitate de consorțiu sau dacă este permisă participarea separată a celor două întreprinderi, fiecare cu propria ofertă. Se propune completarea acestor două puncte cu o explicație suplimentară, care să clarifice expres modalitatea admisă de participare în astfel de cazuri.	Se acceptă. Se propune această completare. 7.3. Pentru evitarea oricăror dubii, nu se consideră situație de conflict de interese, faptul că același Investitor (beneficiar efectiv) depune mai multe Oferte pentru Proiecte diferite, fie direct, fie prin intermediul unei societăți de proiect înregistrate în Republica Moldova, care este deținută în totalitate de Investitor.
5.	15.2. În cerere, Investitorul prezintă informațiile generale, capacitatea Centralei electrice în raport cu care se solicită oferirea statutului de Producător Eligibil Mare și a Instalației de stocare, și care demonstrează respectarea Criteriilor de admisibilitate din Secțiunea 35 prin prezentarea documentelor justificative de la pct. 35.2 din Secțiunea 35 din prezenta Documentație de licitație. Având în vedere că este deja cunoscut faptul că licitația este inițiată pentru un anumit tip de tehnologie – respectiv wind –, se propune excluderea frazei „inclusiv tehnologia de producere”, deoarece aceasta devine redundantă și poate crea confuzii.	Nu se acceptă. Nu va fi dificil ca investitorul să prezinte încă o dată tehnologia de producere.
6.	art. 19.1. a) de introdus după eligibilitatea investitorului "criterii de admisibilitate".	Se acceptă. au fost efectuate modificările
7.	25.1. Investitorul va include în dosarul cererii o Garanție pentru Ofertă în valoare de 249,61 lei moldovenești/kW pentru Capacitate ofertată a centralei electrice	Se acceptă. A fost inclusă modificarea.

	Se propune redactarea pct. 25.1 pentru a avea claritate faptului că Garanția de Oferta se refera la capacitatea centralei electrice și evita posibile interpretari la capacitate sumara a centralei si instalatiei de stocare	
8.	3. La art. 35.1 lit. h), propunem următoarea redacție, menită să asigure o verificare clară și obiectivă a experienței Investitorilor: „Investitorul trebuie să aibă experiență în dezvoltarea și operarea unei/unor centrale electrice eoliene cu o capacitate instalată de cel puțin 50% din capacitatea ofertată, pe baza unei singure centrale. Pentru a Evita orice dubiu, această cerință nu poate fi îndeplinită prin agregarea capacităților mai multor centrale eoliene.”.	Nu se acceptă, o astfel de cerință ar limita competitivitatea procesului de licitație.
9.	36.4.Documente justificative d) Documentația tehnică și/sau conformitatea cu standardele sau schemele internaționale recunoscute referitoare la securitatea sistemelor informatice și de control industrial și/sau certificate internaționale de securitate cibernetică, care să confirme că sistemele utilizate sunt conforme și îndeplinesc cel puțin cerințele ce țin de confidențialitatea și restricționarea fluxului de date, integritatea accesului, autentificarea și accesul securizat la sistem. În situația în care echipamentele principale nu fac obiectul certificării conform unui standard specific, Investitorul este în drept să prezinte documente sau măsuri tehnice echivalente, care demonstrează un nivel adecvat de securitate cibernetică, în conformitate cu cerințele Codului rețelelor electrice și cu practicile internaționale acceptate. IEC 62443 sau directiva Uniunii Europene NIS 2 nu este standard obligatoriu în Republica Moldova, având rol de referință pentru alinierea la bune practici internaționale în protecția sistemelor critice, respectiv nu poate fi impusă investitorilor ca o obligație să prezinte careva act justificativ. Adicional la nivel mondial avem și alte standarde aferente securității sistemelor informatice. Introducerea acestui punct ar putea limita participarea la licitație a producătorilor de top care au certificate similare la nivel internațional și nu la nivel european. Prezentarea de documente sau măsuri tehnice echivalente, care demonstrează un nivel adecvat de securitate cibernetică, în conformitate cu cerințele Codului rețelelor electrice și cu practicile internaționale acceptate ar fi suficient.	Se acceptă parțial A fost modificat pct. 36.2 36.2. Sistemele de monitorizare, control și comunicare ale Centralei electrice și ale Instalației de stocare (inclusiv centrul de control al centralei, invertoarele, centrul de control al instalației de stocare, SCADA și punctele de acces) vor respecta mecanisme robuste de securitate cibernetică, care să asigure protecția infrastructurii critice. Ofertantul va demonstra alinierea la cerințele Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și a cadrului normativ subsecvent, asumându-și capacitatea tehnică de actualizare a sistemelor (software și firmware) pentru a asigura conformitatea continuă

			și, după caz, ajustarea retroactivă la eventualele modificări ale cerințelor naționale de securitate.
	10.	art. 40.1. - Sectiunile 37-39 se schimba cu 38-39. Foaia de parcurs sa nu cuprinda si terenurile, adică detinerea terenurilor sa fie cerinta obligatorie de calificare.	Nu se acceptă. Oferirea posibilității de a veni cu foaie de parcurs pentru aviz de racordare, poate implica că după obținerea avizului de racordare centrala să nu se afle exact în locul planificat inițial, având în vedere că o soluție de racordare poate fi mai avantajoasă într-o altă locație decât în cea preconizată inițial. Respectiv, stabilirea drept criteriu obligator de deținere a terenului la etapa inițială în lipsa unui aviz de racordare poate crea dificultăți neîntemeiate investitorului.
	11.	art. 44.2. - de introdus valoarea de 10% pentru a determina pretul neobisnuit de scazut.	Nu se acceptă. Comisia de licitație conștientizează riscurile care pot apărea în cazul unor proiecte la stadiul incipient și dispune de toate instrumentele necesare, stabilite prin această documentație de licitație să solicite explicații de la investitor în cazul apariției unor dubii rezonabile cu privire la un preț neobișnuit de mic. nu se acceptă propunerile formulate deoarece
	12.	art. 44.3. de exclus. In conditiile licitatiei cand se poate oferta fara proiect, pretul plafon fiind si asa foarte scazut, cu cerinte pentru proiecte ridicate si care trebuie sa includa si instalatie de stocare, verificarea unui pret neobisnuit de scazut devine o obligatie a comisiei.	

			existența acestora ar putea fi utilizate de unii investitori drept pentru a contesta deciziile Comisiei.
	13.	Anexa 7 pct. 1.4. Instalația de stocare poate fi: a) amplasată împreună cu centrala electrică în spatele unui singur punct fizic de conectare la rețea cu condiția separării evidenței comerciale; b) să aibă amplasamente separate și puncte de racordare la rețea diferite de cele ale Centralei electrice (în cazul în care Centrala electrică și Instalația de stocare sunt situate în amplasamente diferite, cu puncte de racordare la rețea separate, acorduri de racordare separate, dar sunt totuși agregate și prezentate ca un singur Proiect în cadrul licitației); c) să aibă amplasamente separate și puncte de racordare la rețea diferite de cele ale Centralei electrice, fiind atașate la una din centralele existente în piața liberă asociată la o evidență comercială comună sau separată: în toate cazuri formând un singur Proiect în cadrul unei singure Oferte și al unui singur Producător Eligibil Mare, în conformitate cu Documentația de licitație.	Se acceptă. Prevederile actuale din Documentație permit acest lucru.
Demers 4.		Propunerea 1. Armonizarea noțiunii de „Beneficiar efectiv” 1.1. Contextul și obiectivul propunerii Punctul 3.1 din Documentația de licitație definește noțiunea de „Beneficiar efectiv” printr-o formulare proprie, care pune accent pe deținerea controlului "în ultimă instanță" și pe exercitarea unei influențe decisive prin diverse mijloace (participare la profit, numirea organelor de conducere, influență efectivă asupra tranzacțiilor etc.). Această definiție diferă de definiția legală consacrată în legislația specială a Republicii Moldova. 1.2. Propuneri concrete de modificare și completare Se propune înlocuirea definiției actuale a „Beneficiarului efectiv” din cadrul pct. 3.1 cu definiția prevăzută la art. 5² alin. (2) p. 1) lit. a) și b) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului Textul propus pentru pct. 3.1: ● Beneficiare efectiv înseamnă persoana fizică/persoanele fizice care deține/dețin sau controlează în ultimă instanță o persoană juridică în modul și prin mijloacele prevăzute în art. 5² din Legea nr. 308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.	Se acceptă.

	1.3. Argumentarea propunerii Legea nr. 308/2017 reprezintă cadrul normativ special în materia prevenirii spălării banilor/AML. Utilizarea unei definiții paralele în documentația de licitație creează confuzie și incertitudine juridică pentru investitori. Definiția din Legea nr. 308/2017 este aliniată la directivele europene relevante (AMLD), asigurând un standard recunoscut internațional. Există deja o practică națională consolidată în interpretarea și aplicarea criteriilor din Legea nr. 308/2017 (ex: pragul de 25% + o acțiune pentru exercitarea controlului). Introducerea unor criterii noi și potențial vagi în documentația de licitație (ex: "interes economic substanțial") poate duce la interpretări arbitrare și la excluderea nejustificată a unor investitori. Alinierea la legea specială facilitează procesul de verificare (due diligence) atât pentru investitori, cât și pentru Comisia de licitație, utilizând mecanisme și definiții deja consacrate.	
	Propunerea 2. Neutralitatea cerințelor privind standardele de securitate cibernetică Contextul și obiectivul propunerii Punctul 36.2 din Documentație stabilește obligația generală ca sistemele de monitorizare și control (SCADA, BESS, etc.) să fie proiectate conform "bunelor practici recunoscute pentru securitatea cibernetică". Cu toate acestea, punctul 36.4 lit. d) impune, ca document justificativ obligatoriu în cadrul Ofertei Tehnice, prezentarea documentației de "conformitate cu standardele [...] seria IEC 62443". 1.2. Propuneri concrete de modificare și completare Se propune reformularea punctului 36.5 lit. d) pentru a permite demonstrarea conformității prin standarde echivalente, fără a impune exclusiv certificarea pe seria IEC 62443. Textul propus pentru modificare la pct. 36.5 lit. d): "d) Documentația tehnică și/sau dovezi ale conformității cu standardele internaționale recunoscute pentru securitatea sistemelor de control industrial, care demonstrează un nivel adecvat și robust de securitate cibernetică, în conformitate cu bunele practici internaționale din sectorul energetic și cu cerințele aplicabile ale Codului Rețelelor Electrice." 1.3. Argumentarea propunerii	Se acceptă parțial A fost modificat pct. 36.2 36.2. Sistemele de monitorizare, control și comunicare ale Centralei electrice și ale Instalației de stocare (inclusiv centrul de control al centralei, invertoarele, centrul de control al instalației de stocare, SCADA și punctele de acces) vor respecta mecanisme robuste de securitate cibernetică, care să asigure protecția infrastructurii critice. Ofertantul va demonstra alinierea la cerințele Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică și a cadrului normativ subsecvent,

	Deși seria IEC 62443 este un standard de referință în domeniu, impunerea acestuia ca cerință exclusivă de conformitate la etapa de ofertare poate constitui o barieră tehnică artificială. Mulți furnizori globali de top de echipamente (turbine, invertoare, sisteme BESS) pot utiliza arhitecturi de securitate proprii, foarte avansate, care respectă principiile de securitate, dar care nu au trecut printr-un proces formal de certificare IEC 62443. O astfel de cerință rigidă riscă să restrângă numărul de furnizori de tehnologie eligibili și, implicit, să reducă concurența în cadrul licitației, putând duce la creșterea prețurilor oferite. Obiectivul legitim de asigurare a securității infrastructurii critice poate fi atins și prin acceptarea unor dovezi alternative de conformitate, fără a bloca accesul la tehnologii performante. Formularea propusă de noi menține un nivel ridicat de exigență în ceea ce privește securitatea cibernetică, dar respectă principiul neutralității tehnologice, permițând investitorilor să propună soluții diverse, atâta timp cât acestea ating obiectivul de performanță cerut.	asumându-și capacitatea tehnică de actualizare a sistemelor (software și firmware) pentru a asigura conformitatea continuă și, după caz, ajustarea retroactivă la eventualele modificări ale cerințelor naționale de securitate.